

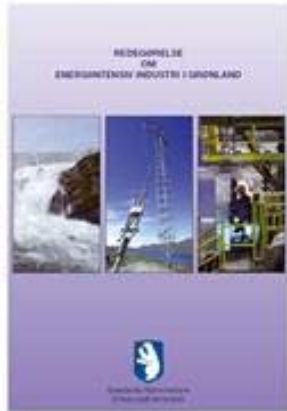
Aluminiuliorfiliorniarnarup ineriartortinnerani
Naalakkersuisut sulinerat

Innuttaasunik ataatsimiisitsineq

Maniitsoq, 6. september

2011

Politikkikkut oqallittarnerit

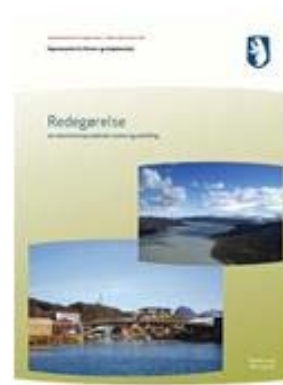
2007

- Aluminiumik suliffissuit suuppat ?
- Islandimit misilittakkat
- Avatangiisinut sunniutit
- Inuiaqatigiinnut sunniutit
- Aningaasaqarneq
- Taamatut suliffissuaqarnissaq soqutigisaraarput?

2008

- Sumiiffissaanik aalajagiineq
- Piginneqataasinnaanerit
- Suliap ineriartorteqqinnissaa

2009

- Inuiaqatigiit aningaasaqarnerinut misissuinerit inaarsarneri
- Avatangiisinut misissuinerit
- Ilinniartitaaneq suliffissaqartitsinerlu

2010

- Tasersiap eqqisisitaasinnaaneranut apeqqutit
- SMV/PAN nalilersuinerit
- Nunap immikkoortuinut aningaasaqarnikkut sunniutissat

Suliniutip killiffia

Siusinnerusukkut suliat

- Ingeniørit misissuinerisa paasinarsisippaat erngup nukiliorfili – ortoqarsinnaanera periarfissaqarluartoq.
- Naatsorsuinerit paasinarsisippaat aluminiuliorfimmik erngullu nukiliorfinnik Islandimisut ittunik sananissaq akisuallaartoq.
- Avatangiisinut pinngortitamullu tunngasunik qujanartumik ernummassutissaqanngilaq. Tasersiamili Tarsartuullu tasersuata eqqaanni kulturikkut kingornutaqarfiit ilaat erngup qarsutissavai.
- Suliniut Nunatsinni suliffissaqartitsinermut inuiaqatigiillu aningaasaqarnerannut iluaqutaassaaq. Politikkikkulli nalilersortariaqarpoq qanoq annertutigisumik aningaasatigut ajutoortoqarsinnaanera akuerineqarsinnaanersoq, Landskarsillu aningaasartuutissaanut aningaasaliiffigisassaanullu allanut naleqqiullugu pingaarnersiu-isoqartariaqarpoq.

Suliniutip killiffia

Maannakkorpiaq apeqqutit pingaarutillit pingasut:

- Sanaartornerup nalaani allamiunik sulisoqarnissaq.
- Inissialiornissami sanaartornissamilu aningaasaliissutissat agguataarnissaat, ukua akornanni:
 - 1) Aluminiuliorfiliorniartut
 - 2) Namminersorlutik Oqartussat Qeqqatalu Kommunia
 - 3) Aningaasaliisartut namminersortut
- Namminersorlutik Oqartussat piginneqataassappat ?

Ajornartorsiut suuva?

- Nunani allani suliniutit ingerlanneqartarput akissarsiatigut allatigullu aningasartuutitigut appasinneruffiusartuni – nunanilu suliniutip aningaasatigut ajutooriataarfiusinnaanerani naalagaaffiup annertuumik tigumminneqataasunut akuersaarfiusartuni.

Toqqaannartumik piginneqataasut: Ilaatigut Arabiamiut aamma Kina

Innaallagissiorfinnik pisortat aningaasaliisorlugit: ilaatigut Island, Canada aamma Rusland.

- Aningaasaliinernut annertuunut peqataanissamut Nunatta aningaasaqarnera annikippallarpoq qularnaateqarlunilu, taamaattumik politikkikkut qulakkeriumalluta makkuninnga suliaqarpugut:
 - 1) Nuni allamiut nunatsinni aningaasaliisinnaanernut periarfissat pitsanngorsarniarneqarput, sanaartornermi aningaasartuutissat appasitsinniarnersigut.
 - 2) Ajutooriataarsinnaanermut akisussaaffiup ilaanik tigumminneqataaneqataasinnaanitsigut – piginneqataalluni, sanaartugassanilluunniit akilee qataanermigut

Sanaartornerup nalaani sulisoqarneq

Nunani allamiunik immikkut isumaqatigiissuteqarluni (nunarsuarmioqatigiit akissarsiaritittagaat atorlugit) sulisoqarsinnaaneq – sanaartornerulli nalaannaani

Pisinnaatitaaffiit naligninnaasut allamiunut atuun- nissaat qulakkeerneqassaaq:

- Sulisitsisup pisussaaffigaa sulisut peqqisuunissaat qularnaassallugu (sulinermi avatangiisit).
- Sulinermi ajutoorsinnaanermut sillimasiineq,
- Sulisup atorfinitsinneqarnermini allakkatigut isumaqatigiissuteqarnissaa,
- Sulisartut sulinerminnut atatillugu peqatigiiffinnut ilaasortaasinnaanermut pisinnaatitaaffii qularnaarneqassapput

Sanaartornissaq

- Sanaartugassat akisussaaffiginissaannik aningaasaliiffiginissaannillu agguataarinninneq Namminersortut, kommunip aamma namminersorlutik inuussutissarsiortut akornanni.
- Maniitsumi sanaartornissat salliutinneqarnissaannik aalajangiineq, pissutigalugu:
 - 1) Ukiut ikitsunnguit ingerlaneranni aningaasaliissutissat amerlasuut pisariaqarmata. 2) Sanaartornerit annertusippata akit qaffariarujussuassammata. 3) Sanaartorneq annertusippat Landskarsip sanaartornissamut aningaasaatai artukkerneqassammata.

Ajornartorsiutit malinnaasussat pilersinnaasut: 1) nunap immikkoortuini sanaartugassaaleqinerup naammagittaalliutaanera. 2) Pisortat aningaasalersugaannik illuliortitsinerup annertuallaap namminersortut ipisissinnaammagit

Piginneqataaneq

- Nunatta piginneqataasinnaaneranil iluanaaruteqarsinnaaneq kisimi pineqanngilaq – naak pingaaruteqaraluarluni!
- Alcoamut aningaasanillu taarsigassarsisitsisussanut pisortat/namminersortullu piginneqataanerisa suliniutip ajutoorsinnaanerani annaaneqarsinnaasut millisissavai, suliniutip iluatsilluarnissaa piginneqatigiit soqutigisarissammassuk – aamma suliniutip aningaasalersornissaanut taarsigassarsianut sunniuteqarsinnaavoq (ernianut).
- Naalakkersuisut tunngaviusumik akerlerinngilaat pisortat piginneqataanissaat, landkarsilli pisussaaffilernissaa ajutoorsinnaanermullu sillimaniarnissaa nalilersortariaqarlugu, ilaatigut inissialiornissaq allanillu sanaartornissaq eqqarsaatigalugit.

Siunissaq qaninneq eqqarsaatigalugu (2012 – 2013)

Upernaakkut 2012 Inatsisartuni ataatsimiinnermi apeqqutit pingaarnerit 3-t isummerfigineqareerpata:

- Teknikkikkut misissuinerit inaarsarneqassapput, aluminiuliorfissallu teknikkikkut ilusissaa titartarneqassalluni
- Avatangiisinut sunniutissat nalilersorneqassapput (ASN/VVM)
- Suliassaq tamaat pillugu Alcoamik isumaqatigiinniarnissaq
- Isumaqatigiissutissap Inatsisartunit akuerineqarnissaa

Suliniut ingerlaqqissaaq

- Ineriartortitsinermi pingaaruteqartutut Naalakkersuisut siunertaraat suliniutip ingerlateqqinnissaa – suliffissaqartitsiniarnermut pingaaruteqarmat aamma Maniitsumuinnaanngitsoq Nunattali tamarmi ineriartornissaanut iluaqutaassammat.
- Ukiuni makkunani aalajangiinissat kinguaariinnut tullissanut arlalinnut sunniuteqartussaapput, aluminiuliorfissarlu pillugu suliniummut aalajangiinissat suliffissanut allanut sunniuteqartussaallutik.
- Ataatsimoorussamik siunertap piviusunngortinniarnarata qulakkeernissaanut Alcoap, Namminersorlutik Oqartussat Qeqqatalu Kommiata qanimut suleqatigiittuarnissaat pingaaruteqarpoq.

Qujanaq

soqutiginnikkassi